Ч. 81 (11.334). Львів, середа 11. квітня 1928. Оплачено готівкою (?) Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Міжпарляментарна Унія.

(Значіння Унії та її організація. — Мета Унії. — Українці і Міжпарл. Унія.)

I.

Дня 2. квітня ц. р. покінчилась у Празі сесія Ради Міжпарляментарної Унії. Завданням цеї сесії було підготовити програму конгресу Міжпарляментарної Унії, який має відбутись в першій половині липня ц. р. у Берліні.

Значіння Міжпарляментарної Унії є надто велике, щоби не звернути уваги наших відповідальних політичних чинників на потребу участи в працях цеї міжнародньої організації.

Історія Міжпарляментарної Унії така: Почин до заснування Міжпарляментарної Унії вийшов ще за часів француско-німецької війни 1870 р., коли то австрійський посол барон фон Вальтерскірхен підняв думку міжпарляментарної конференції у біжучих справах міжнародньої політики. В кільканацять літ опісля пішли в його сліди: член англійського парляменту Р. Кремер і французький посол Фр. Пасси, які здійснили думку Міжпарляментарної Унії. Перша міжпарляментарна конференція відбулася в червні 1889 р. у Парижі в часі світової вистави. Тоді то відомий англійський парляментарист Герберт Ґледстон висказав памятні слова: „В недовгих літах день заснування міжпарл. Унії буде історичною подією".

Від 1889 до 1914 р. Міжпарл. Унія відбула 18 конгресів у ріжних столицях европейських держав, а один раз — в 1904 р. — на американській землі в Сен Люї. В 1914 р. мав відбутись конгрес Міжп. Унії у Штокгольмі, але цьому перешкодила світова війна. В часі світової війни діяльність М. У. припинилась. Одначе зараз по світовій війні Міжп. Унія підняла в 1919 р. свою працю і з року на рік скріплює свою організацію. В останніх літах відбулися конгреси Міжп. Унії у Відні, Копенгаві, Вашингтоні і Парижі. Бюро Міжп. Унії міститься в Женеві, 2 Chemin de la Tour de Champel.

II.

Міжпарляментарна Унія базує свою діяльність на ідеї загального помирення і в тім напрямі розвивала свою діяльність від початку свого заснування аж до останніх часів. Перед світовою війною Міжп. Унія бачила шлях до переведення засади помирення в заснуванні міжнароднього розємного Суду. Завдяки ініціятиві Міжп. Унії дійшло 1899 р. до першої мирової конференції в Газі, на якій принято відому конвенцію про „Мирове полагоджування міжнародніх конфліктів". Також скликання другої мирової конференції в Газі належить приписати ініціятиві Міжп. Унії. По світовій війні Міжпарл. Унія повитала створення Ліґи Націй а на засіданні Ради Міжп. Унії в Женеві 1919 р., ухвалено резолюцію, в якій сказано, що Міжп. Унія посвятить у будуччині всі сили для скріплення і демократичного розвитку Ліґи Націй. В тім часі Міжп. Унія занялася також справою належитої охорони національних меншин в Европі, добачуючи в правильнім і доцільнім полагодженні цеї справи запоруку мирового розвитку міжнародніх відносин в Европі.

При оцінці праці Міжп. Унії слід взяти під увагу, що Міжп. Унія є одинокою міжнародньою організацією в Европі, яка побудована на демократичних підставах, в повнім розумінні цього слова. До Міжп. Унії входять представництва від парляментів поодиноких держав у противенстві до Ліґи Націй, куди держави висилають своїх офіціяльних делегатів, назначених урядами. Зі становища демократії організація Міжпарляментарної Унії є доцільніша від організації Ліґи Націй і вона відповідає краще новому духові часу.

Для оцінки сили організації Міжпарляментарної Унії слід додати, що перед світовою війною у складі Унії находилося 24 парляментарних групи, а тепер Міжп. Унія обіймає 37 парляментарних груп, що є доказом зросту значіння і сили Міжп. Унії.

III.

За часів Австрії українська парляментарна репрезентація цікавилася Міжп. Унією і в рямцях австрійської делеґації українські парляментаристи брали кількома наворотами участь у конґресах Міжп. Унії. Одначе діяльність Міжп. Унії не знайшла тоді ширшого відгомону в нашім громадянстві. Після світової війни західно-українські політичні чинники зацікавились живіше діяльністю Міжп. Унії і в часі конґресу цеї Унії у Відні в 1922 р., члени закордонної групи Української Національної Ради у Відні увійшли в контакт з управою Міжп. Унії, бажаючи взяти участь в конґресі. Одначе тодішній головний секретар Унії Лянґе відрадив зах.-українській делеґації зголошувати своє приступлення до Унії, а це наслідком малого підготовлення справи і невирішення політичної долі Сх. Галичини. З цеї причини зах.-українська делеґація взяла участь у нарадах конґресу в характері гостей, користаючи з цікавої дискусії на тему охорони національних меншостей, яка то справа була одною з найважніших точок порядку нарад конґресу. Слід замітити, що зах.-українська делеґація викликала на конґресі велике зацікавлення і її запрошено до участи в екскурсії до Будапешту, де закінчився конґрес Міжп. Унії. В часі нарад конґресу зах.-українська делеґація увійшла у тісний звязок з деякими парляментарними ґрупами, який продовжується ще до нинішнього дня. Годиться завважити, що 1922 рік приніс великий успіх Зах.-Українському Товариству Ліґи Націй на конґресі Міжнародньої Унії Тов. Ліґи Націй у Празі, де принято наше Т-во до Унії в характері заступника самостійної державної одиниці. Ця подія, відома членам Міжпарляментарної Унії, скріплювала становище зах.-української делеґації в часі нарад конґресу Міжпарляментарної Унії, який відбувся в кілька місяців опісля у Відні. Після рішення Конференції Амбасадорів у березні 1923 р. зах.-українські політичні чинники не мали змоги брати участи у працях Міжпарляментарної Унії. Одначе останні вибори до польського сойму і сенату дали зах.-українському населенню парляментарну репрезентацію, якої обовязком звернути пильну увагу на діяльність Міжпарляментарної Унії, що є світовою трибуною великої ваги. Наша парляментарна репрезентація повинна доповнити ті недостачі, які виказувала наша акція на міжнародній арені в останніх літах, бо ця акція є одним із найважніших завдань нашої парляментарної репрезентації під теперішню пору.

Д-р Ол. Марітчак.

В „меншинному" таборі.

II.

Зі зрозумілих причин в нас нема великого співчуття й зацікавлення комплексом питань, звязаних з меншинною справою. Та проте в Европі є вже ціла величезна фахова література й декілька журналів, виключно їй присвячених. Це доказ, що справа страшенно пекуча, страшенно заплутана й тому, покищо, вимагає бодай теоретичного обміркування. Теж і меншини в Німеччині (поляки, лужицькі серби або венди й данці) мають журнал п. н. „Kulturwehr", котрий служить захистови їх прав і без жадних цензурних перепон виходить від кількох літ в Берліні. В цім журналі сецесіоніст женевського меншинного конґресу виясняли причину свого кроку. А саме: 1) Президія Конгресу і Конгрес, мовляв, зачали щораз більше набирати **ірредентичної** закраски (sic!); 2) Спеціяльно німці — мовляв, тим, що робили труднощі в прийомі в члени конгресу фризів, наглядно виявили свій **імперіялізм** (sic!!). Отже поляки з Німеччини і т. д. не хочуть покривати своєю дальшою участю в конґресах такої політики й тому виходять з конґресу, займаючи у відношенні до нього вичікуюче становище.

Всі ці закиди не відповідають дійсности, бо ні конґрес ні президія конґресу ніколи не збиралися ставати на ірредентичну платформу, ні тим більше не можна опозиції німців при явно провокаційному питанні прийому „фризійської нації" до конґресу — клеймити назвою імперіялізму. Великий гаразд розуміє, що фризів як окрему націю видумали на злість німцям заінтересовані чинники і колиб женевський конґрес справді — **без безстороннього розсліду** — так ні з того ні з цього приняв у свій склад фризів, то цим своїм вчинком він в очах серіозного політичного світу тільки обезцінив би й осмішив себе. Бо тоді можнаб ще десятки нових „національно-меншинних" питань видумувати.

Одначе в дійсности справа представляється цілком інакше. Життя виказало, що т. зв. меншинне питання зачинає в Европі ставати щораз більше актуальним. Гніт і насильства, доконувані день вдень ріжними державно-пануючими більшостями над їх „меншинами", без сумніву зачинають причинюватися до згущення політичної атмосфери в Европі й по просту: пхають Европу до нової війни. А тієї війни всі бояться як вогню.

Без сумніву, зростає в Европі загальна свідомість, що в цій справі слід щось зробити. По крайній мірі — слід бодай вчинити перший крок до розвязки меншинного питання, себто передати Ліґі Націй право контролі над всіми її членами відносно їх меншинної політики, а меншинам самим доставити право скарги перед Ліґою Націй по правилам судової процедури й т. д. Доказом на це служить напр. офіціяльний виступ бразилійського делегата Мелльо Франко й богато інших фактів.

Також женевські меншинні конґреси, а головно останній, зачали помалу приєднуватися до тієї загальної течії. Отже тому держави, котрі, як виходить, найбільше бояться безсторонньої контролі — найбільше й найшвидше причинилися до розвалу меншинних женевських конґресів. Інакше польські представники не булиб своєї фризійської справи поставили так рубом, як це на ділі сталося.

Президія й Виконавчий Комітет женевського Конгресу досі якось заховувалися доволі пасивно. Щойно тепер вони виїхали до Фленсбурґа і там до спілки з представниками меншин з Німеччини обмірковували справу розвязки фризійської справи й тим самим повороту сецесіоністів до конґресу. В нарадах з боку президії конгресу брали участь: голова д-р Вільфан, товариш голови д-р Шіман й ген. секретар д-р Аммендe. З боку сецесіоністів: д-р Качмарек й посол Бачевський. Виданий комунікат звучить:

„Союз національних меншин Німеччини щиро вітає крок президії й Викон. Комітету Женевського Меншинного Конґресу, що прямує до обєднання

та заявляє свою повну згоду для праці на прінціпах, видвигнутих президією й комітетом. З уваги на те, що обі сторони приняли отсі прінціпи — Союз Нац. Меншин Німеччини погоджуються вступити назад до Конґресу, одначе під умовою, що у виконанні цих прінціпів, буде запевнена пересилка запрошення до участи теж фризійській групі Союзу..."

Кінчиться комунікат ось яким багатомовним уступом:

„Після цього відбулася дискусія над усталенням прінціпів, на яких в будучині мають відбуватися меншинні конгреси й воля дуже причинилася до усунення істнуючої ріжниці думок... Остаточне рішення западе на конференції президії й виконавчого комітету, що відбудеться в червні ц. р. в Газі.

Отже зі змісту наведеного комунікату виходилоб, що президія й викон. Ком. Конґресу в прінціпі погодилася з поляками не тільки в справі прийому фризів але теж, що важніше, в справі усталення загальних підстав, на яких мають відбуватися дальші меншинні конгреси.

Покищо цих підстав ще остаточно не усталено і взагалі невідомо, які вони? Те знаючи: хто такий і що під політичним оглядом репрезентують с. п. Вільфан, Шіман й Аменде, котрі всі заступають інтереси й світогляд т. зв. „чистих меншин", ми не можемо мати великої надії на поширення плятформи меншинних конгресів, якої домагалися наші й білоруські представники — для добра самих меншинних конгресів. В останнім випадку істнування меншинних женевських конгресів малоб бути теж поставлене під знаком запиту, але вже з цілком другого боку і з численних серіозніших причин..

Д-р Павло Лисяк.

Перед новим іменуванням.

(Стаття надіслана з наших священичих кол.)

Проектований в травні виїзд митрополита Шептицького до Риму вяжуть втаємничені люди з іменуванням двох нових епископів-суфраганів, львівського й канадійського. Як не було би, справа обсади обох суфраганій стається з кожним днем щораз актуальніша і в недалекому часі повинна бути вже остаточно вирішена.

Ніколи мабуть питання осіб нових епископів не мало для нас такої ваги, як саме тепер.

Ми переживаємо цікавий процес в нашій церкві. Усталена на берестейському синоді, закріплена на синоді в Замостю, запробована численними папськими декретами конституція нашої церкви — починає хитатися. Перші поважніші стріли в ту конституцію впали вже на синоді львівському. Та відпорність загалу українського духовенства була ще тоді надто сильна — і атака формально не вдалася. Фактично однак від часу львівського синоду, скажім докладніше, від часу Сильвестра Сембратовича, нашу церкву „реорганізують". Сліди цеї „реорганізації", зразу непомітні стають згодом щораз виразніші. Акція, започаткована С. Сембратовичем і папським делегатом Чяським, а властиво кардиналом Ледоховським і гр. Баденім, збогачується опісля такими фактами, як знесення семинарії у Відні, висилання наших богословів на вищі студії до ріжних езуїтських інститутів і реформа оо. Василіян. Це була підготовка „дальша". Тепер починається підготовка „ближча", а саме іменування відповідно дібраних епископів, введення целібату, проби (на власну руку) зміни календаря і т. д.

Минули часи, коли при виборі епископа гляділи передовсім на те, щоби кандидат був людиною розважною, тактовною, шанованою й любленою серед своєї суспільности, людиною з ширшим горизонтом, з европейською освітою й культурою, з пастирською проворністю, людиною евангельського духа, христіянського серця. Тепер ставлять уже до епископських кандидатів зовсім інші вимоги. Тепер головною кваліфікацією таких кандидатів є вузький, односторонний римський світогляд, зглядно оперта на такомуж світогляді монастирська тресура.

Яка остаточна ціль цеї „реорганізації" нашої церкви, хіба кожному ясно. Які сподівані її наслідки, бачимо вже тепер. В дієцезіях, якими правлять „нові люди", зростає секстанство, радикалізм, анархія, православіє. Інтелігенція, відштовхнена епископами від церкви, попадає в релігійний індеферентизм. Коли справа піде далі таким ходом, то вже в недалекій будуччині настануть і у нас такі самі відносини, як всюди на заході: „сильна" католицька організація при порожних церквах, „світле" безженне духовенство серед моря новітнього поганства.

Остання конференція всіх греко-католицьких епископів у Львові відбулася під ключем строгої таємничости. Помимо того доходили до наших ушей ріжні суперечні вісти про „настрої" на тій конференції, про „настрої" будьто на захід, будьто на схід. Кілька місяців від конференції минуло, а тайна остала тайною. Недалекий вибір суфраганів відкриє нам дещо ту дипльоматичну заслону таємничости і ми довідаємося, що нас жде: мир чи війна. Ситуація загострюється. Опозиція дозріває. Віримо, що вибір осіб прискорить хід подій.

Відносини тепер того роду, що коли найбільш інтересовані у виборі епископа, мають замкнені уста. Помимо того, знаючи настрої загалу українського духовенства, осмілюємося звернути увагу рішаючих чинників, щоби не перетягали струни. Загал нашого духовенства на захід ніколи не піде, своїх прав, своєї традиції,, ніколи не зречеться. На своєму чолі хоче він бачити людей своїх, розумних, проворних, тактовних, правдиво христіянського, а не езуїтсько-римського духа, вірних синів свого народу й своєї східної церкви. Всяких модерних „гурра-католіків", всяких „западників", всяких „реформаторів", всяку чорно тресовану братію, яка в своїй „покорі" вважається тепер єдино покликана до влади — загал нашого духовенства, хоч буде силою обставин приневолений признати над собою, але за своїх епископів не буде їх ніколи вважати.

Українське духовенство осуджує якнайрішучіше ті більшовицькі методи, які заістнували в нашій церкві, воно домагається занехання всяких експериментів на нашому церковному організмі, привернення й дальшого шановання признаних нам прав, воно бажає спокійного розвитку нашого, усталеного вже віками, релігійно-церковного життя, а відкидає всяку анархію й революцію. Наш прогрес може йти тільки в напрямкові, вказаному берестейським синодом і декретами давніших папів. Всякі протизаконні, своевільні, на більшовицький лад переводжувані зміни, стрінуться серед нас з різким відпором.

Коли нові епископи будуть людьми інших поглядів — згоди між нами ніколи не буде, як нема вже тепер згоди між нами і відомими нашими епископами.

Від компетентних у виборі нових епископів чинників залежить, чи настане у нас мир, чи щораз завзятіша, з погубна і для церкви і для народу — війна.

Е. К.

Містерії.

ДОВКОЛА „НАРОДНЬОГО ДОМУ".

Л. Черкавський redivivus. — Паломництво до „одиникового" посла. — Протекторат „одинки" над старо-москвофільством. — Нечуване обловження „Нар. Дому". — Поголоски про субвенцію „Голосові Народа". — Комісар, „байрат" і зміни в канцелярії „Нар. Дому".

Відомий вже „герой нашего времени" Лев Черкавський, зявившись у Львові після довголітніх „странствований", як репях кожуха причепився львівського „Народнього Дому" і від кількох літ справляє якийсь дияволський собат біля найстаршої української громадянської установи. Недавня судова розправа, хоч іще незакінчена, кинула багато світла на господарку Льва Черкавського в „Народньому Домі". Здавалось, що після тієї розправи, після відслонення багатьох таємниць черкавської господарки, прийде вкінці до управильнення справи „Народнього Дому", до віддачі його українському народові в руки його повноправного представництва. Але де там! Справа „Народнього Дому" дальше на манівцях. Вона не лише не виясняється, але ще більше заплутується та погрожує знищенням майна українського народу.

Ось кілька причинків до справи „Народнього Дому" з останніх двох тижнів:

Недавно Лев Черкавський, Дм. Яблонський (ред. „Голоса Народа") й Іл. Лопецький (дир. „Рольничого Союза") відбули паломництво від усієї „Червоної Руси" до д-ра Здзіслава Стронського, „одиникового" посла з львівської округи. Ця невеличка, але чесна компанія заявила пос. Стронському, що підчас виборів їх група себ-то москвофільська група „Голоса Народа" голосувала на проурядову „одинку", що вона вважає пос. Стронського своїм репрезентантом і заступником та просить його, щоби він заопікувався справою „Нар. Дому" в тому напрямку, щоби закріпити його посідання за групою Льва Черкавського. Пос. Стронський обіцяв цій компанії свій протекторат.

Як відомо, група „Голоса Народа" підчас виборів обєдналася з групою „Рус-

С. БОГДАН.

Вільно-козацький рух.*)

„Собаки брешуть, значить ідемо". (Народня приповідка)

Зродився він ще торік у чеській Празі серед козацького студентства з Дону, Кубані та Тереку, якому остогидла боротьба політичних партій і напрямків і російська надвлада.

Кажуть, що студентство є барометром суспільного настрою. Коли десь, щось у глибині громадського життя зріє, твориться, ворушиться і взагалі коли відбуваються якісь процеси, що попадають густо-часто в дізгармонію зі загально усталеними зразками і поглядами, воно — оте студентство, молоді квіти інтеліґенції, починають так чи інакше реаґувати, виявляти і виносити на поверхню внутрішні процеси.

Такі прояви життя молодої інтеліґенції рахувалися все вірними покажчиками суспільного настрою; але що ж тепер можна сказати, коли покажчиком є не молоде, зелене студентство, яке ще так недавно перебувало в середній школі, а студентство старше по віку, з громадським, военним і політичним досвідом, яким є у більшости студентство еміґраційне, а зокрема козацьке; бо серед останнього головна частина приймала участь в визвольній боротьбі 1918—20 р. і воно комплетувалося переважно зі старшин козацьких армій..

От і недавно, бо заразже по „вибуху", який вчинився з початком 1927 р. на сторінках „Козачого Сполоху", (органу козацького студентства в Празі), заметушилася вся російська еміґрантська суспільність і повела рішучу атаку, в усій своїй пресі, проти „молодого козацького руху" як його тоді охрестили.

Козацький „сепаратизм" попав в саму „єдінонеделімчеськy печінку", бо заголосили з того приводу і праві і ліві, пятнуючи авторів „мятежних" статей, висловлені їми думки і цілий визвольно — козацький рух.

Неславнозваний „писатель" з органу п. Витязевський на сторінках „Вол. Слова" взявся зокрема палко за молоде козацтво. Він ні більше ні менше лише пропонував не входити в розмови з такими „мерзавцами", а прямо вішати їх на шибеницях, так як це робив, свого часу, Денікін на Кубані з членами Краєвої Ради. „Поки не дригав Бич ногами на перекладині, доти і не співали козаки „Всколихнулся, взволновался, православний тихий Дон" — писав він переплутуючи Кубань із Доном і навпаки.

Російські кола взялися „гасити" пожар; вжили ряд публіцистичних репресій і заспокоїлися; вони, сердеги й не надіялися що не мине й року як цей „вибух" повториться з грізнішою силою і розростеться в цілий великий пожар, по всьому козацькому світу, викликаючи „скрегот зубовний" у всіх ворогів визвольного руху і неописану радість серед других пригноблених народів.

Як не втішали себе росіяне і зросійщені козацькі „батьки", що це було лише „вибриком" гуртка молоді, що над товстими книжками війшла з глуздів, але вийшло інакше.

Найшлися серед козацтва люди, які ще раніше працювали в цьому дусі; вони ще раніше були звязані з українськими державними і політичними колами; найшлись українці, які зрозуміли важливість для української справи мати своїми союзниками Вільне Козацтво і прийшли їм на допомогу; протягнули руку і врешті при кінці минулого року вийшов в Празі орган вільно-козацької ідейної групи.

Журнал „Вільне Козацтво" взяв від разу рішучий напрямок і так гостро поставив питання визвольного руху що, негайно після його появи, почала бити „важка гармата" російського державного „єдінства". Вже на третє його число, реаґували такі „мастодонти" як сам митрополит Антоній а далі Мілюков, Мякотін, не кажучи про силу інших менше замітних персонажів і їх підголосків від політичної марки „Союза Русскаго Народа" починаючи а на більшовизуючих і „сменовеховцях" кінчаючи.

Справді „трогательное єдінство", коли само козацтво радикально порушило козацьке питання. В опорі „православія, самодержавія и народности" по думці „возстановителей россійской государственности", почався „мятежний" процес проти московського пана.

Пятнування вільного козацького руху і його провідників не устало й досі. Дійсно досі, як кажуть гірські приятелі козацтва, ще ні одна еміґрантська справа не викликала такої російської однодушности і такої послідовности в поборюванні як вільно-козацькі змагання.

А найхарактеристичніше, що „єдінонеделімці" виходять зі шкіри на саму згадку про близький звязок козацького руху з визвольним українським і спілки Козацтва з українцями.

Дійсно для московського єдінонеділимця рисується велика небезпека в випадку будівництва спільного південного фронту від Карпат до Паміру і Гімалаїв він почуває смерть своєї великодержавности й ізоляцію на московських теренах. І тому початкове російське зневажливе відношення до руху тепер перетворилося в боєву кампанію для якої змобілізовано вже й російську професcуру на еміґрації.

Росіяне зі шкіри лізуть намагаючися доказати, що вільно-козацький рух не має підстав ні в науці, ні в козацькій народній масі; що він є „інтриґою" „знайомих приятелів", які за чужі гроші підкупили купку безпринципних, дрібних і нікому невідомих козаків і т. д. і т. п. Взагалі вони висунули все те, що вони свого часу закидали визвольному українському рухові і його керманичам.

На ділі ж вільно-козацька справа виглядає зовсім інакше.

(Продовження буде.)

*) Останніми часами помітний на еміґрації, особливо в Празі, дуже інтензивний політично відродженський рух серед козацтва. Політично те козацтво протиставиться Москві та московському імперіялізмові всіх родів. Органом козацьких „сепаратистів" є місячник „Вільне козацтво". З уваги на велику політичну вагу цього руху містимо в нашому органі в інформаційних цілях ряди статтей, що виходять спід пера одного з найвизначніших його учасників. Ред.

ского Голоса", а до поширеної управи „Русско-Нар. Организації", згл. галицького відділу „Русск. Нар. Обединенія" від груп Л. Черкавського ввійшли Мих. Бачинський (теперішній комісар „Нар. Дому") і Дм. Яблонський (ред. „Голоса Народа"). Отже москвофільські недобитки старої дати йшли разом підчас виборів за листою ч. 20. Можливо, що деякі з них голосували й на „одинку", хоч по суті вся листа ч. 20 була субсідіарною листою „одинки", обрахованою на розбиття українського селянства підчас виборів. Це завдання блискуче сповнили москвофільські мамути і тепер домагаються заплати за свою службу.

На днях комісар „Нар. Дому" Мих. Бачинський за згодою львівського воєвідства як фондаційної влади витягнув в імени і на майно „Нар. Дому" гіпотечну позичку в Банку Краєвого Господарства у висоті 160.000 (словами: стошістьдесять тисяч) золотих. Ця позичка має бути обернена на реконструкцію будинків „Нар. Дому", однак, як ходять поголоски, з тієї суми вже уділено органові Л. Черкавського „Голосові Народа" „допомогу" в квоті 25.000 зол. Не вдалося нам поки-що перевірити, наскільки ці поголоски відповідають дійсности. Колиб ми навіть хотіли піддати їх у сумнів, то не можемо цього зробити, по попередня практика зі субвенціонуванням „Голоса Народа" фондами „Нар. Дому" підтверджує ці поголоски.

Та якнебудь маються справи, вже саме обдовження майна „Нар. Дому" переходовою управою мусить викликати здивування. Таж фондаційна влада на інтервенцію д-ра Кості Левицького виразно заявляла, що не дозволить обдовжувати фондаційного майна. Всупереч цим запевненням українське громадянство заскакується величезною гіпотечною позичкою.

На вічну память годиться подати склад тих теперішніх „володарів" найстаршої української установи, що перевели нечуване обдовження „Нар. Дому". Є це: комісар „Нар. Дому" Мих. Бачинський, його заступник Із. Липецький та члени прибічної ради: Дм. Яблонський, Григ. Лещак, селянин із Товщева біля Львова, Ант. Могильницький, інжинір лісництва з Доброгостова коло Дрогобича і д-р Семен Булик, адвокат зі Львова (що на днях перенісся до Сокаля).

У звязку мабуть з процесом Льва Черкавського наступили ріжні зміни в канцелярії „Нар. Дому". І так спенсіоновано директора канцелярії „Нар. Дому" д-ра В. Лаголу, який як свідок кинув був сніп світла на господарку Л. Черкавського. На його місце є безліч кандидатів. Прибічна рада з ком. М. Бачинським висуває на це становище Із. Липецького, сердечного приятеля Л. Черкавського. Другий свідок з процесу Л. Черкавського секр. „Нар. Дому" Теофіль Заяць помер на днях. Третього свідка з того процесу бухгальтера Труша переносять до бібліотеки, щоби його звільнити з рахункових обовязків. Одночасно слід замітити, що на становищі функціонарок „Нар. Дому" працює дві кузинки Льва Черкавського, що зовсім не потребують ніякого платного заняття, бо мають багатих родичів.

Ось жмуток відомостей ізза куліс „Нар. Дому". Лев Черкавський, не вважаючи на висліди своєї господарки, побіджає на цілій лінії. Всі ці історії переведено дуже зручно. Бажаючи відвернути увагу від цеї закулісової акції, почато в останніх тижнях розпускати по Львові сплетні, немовто „Нар. Дім" переходить в українські руки. На сором кольпортерами цеї сплетні були навіть українці.

Справа „Нар. Дому" находиться в дуже важкій ситуації. Народнє майно цілих поколінь може розплистися або може бути повернене на цілі, незгідні з основою фондації. Мусимо боронити нашу найстаршу установу перед неминучою загладою.

Політичні вісти.

ЧОГО ХОЧЕ МУСОЛІНІ?

Відвідини міністрів закордонних справ ріжних держав у Римі уважають загально важною політичною подією. Говориться з того приводу про нову орієнтацію Мусолінія, що може змінити дуже богато в европейській політиці. Приїзд до Риму мін. закорд. справ Польщі Залеського вяжуть з можливістю майбутнього союзу між Італією, Польщею, Румунією, Францією і Бельгією. Присутність у Римі турецького мін. закорд. справ Рушді Бея звязують знова з намаганням Мусолінія створити балканське Льокарно при співучасти Італії, Греції, Румунії, Туреччини й Болгарії — з виключенням Югославії. На всякий випадок одно певне, а саме, що італійська політика вступила тепер на шлях небувалої досі активности.

МАДЯРИ ГІСТЬМИ РОТЕРМІРА.

Мадярська депутація, що в числі понад 60 осіб вертала зі свята в память Кошута з Ню Йорку, де відслонено його памятник, прибула до Льондону. В Льондоні приймав депутацію бенкетом відомий пресовий потентат льорд Ротермір, що заявляється постійно за привернениям Мадярщині її „історичних" земель.

ЗА НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ.

Віденська „Нає Фрає Пресее" приносить у великоднім числі голоси кардинала Дібоа з Парижа і марш. Фоша, в яких вони оба заявляються за німецько-французьким порозумінням. Кард. Дібоа заявляє, що церква є з природи річи ворогом всякого шовінізму. На його думку оба духово й етично найвище стоячі народи Европи повинні змагати з усіх сил до мирного співжиття і до тісного порозуміння в усіх ділянках. Марш. Фош стоїть на основі мирових договорів і допускає наближення і порозуміння між обома державами тільки на основі тих договорів — без ніякої їх зміни.

ТОРГ. ДОГОВІР ПРАГА-МОСКВА.

Вступні переговори про торговельно-господарський договір між Чехословаччиною і СРСР, що ведуться в Москві, можна вважати покінченими. В найближчому часі буде означене місце і час для головних переговорів. З чеських джерел виходить, що чехи хотілиб добитися договору на зразок колишнього німецько-російського, а більшовики — на зразок норвежсько-російського. Досі були змагання з обох сторін передвступну стадію переговорів задержати в тайні.

ПРИНЯТТЯ МОНАРХА В МОСКВІ.

Один з високих більшовицьких урядовців заявив в інтервю з представником International News Service, що московський уряд має великий клопіт з принаттям у честь афганістанської королівської пари. Особливо богато труднощів справляє уложення програми принаття. „Ми не призвичаєні приймати королів і не знаємо, що в таких випадках треба робити" — сказав він щиро. „Король Амануллаг може бути всеж таки певний сердечного принаття в Москві".

ДИМІСІЯ КЕЛЬОГА?

В Злучених Державах обговорюють широко поголоску про димісію державного секретаря Кельога, якого віддавна гостро критикують за його політику у відношенні до Нікарагуї і Мексику. Тепер його димісія тимбільше правдоподібна, що Кельог занепав дещо на здоровлю.

НОВИНКИ

— **На цвинтар у Щипюрні.** Правління української станиці при м. Каліші повідомляє, що за місяць березень одержали на викуп землі під цвинтар у Щипюрні 183 зол. і 38 сот. Разом із попередніми жертвами 1218 зол. 79 сот.

— **Англія проти Монте Карльо.** Англійська преса почала досить оживлену боротьбу проти Монте Карльо, у звязку із ревеляціями журналіста Геннесея. Геннесей описує подрібно численні випадки, як грачі, що „мали щастя" і „розбили банк" ставали нарешті жертвою своєї пристрасти і кінчили самогубством, програвши все вигране. Він розсіває легенду про „розбитий банк" касина Монте Карльо, який завсіди наповнюється негайно новими грішми. Всі самовбивці щезають у Монте Карльо безслідно, завдяки заходам управи касина і про них ніхто не знає. Тому, що між цими самовбивцями є багато англійців, які залюбки пробують щастя, практичні англійці думають над тим, чи не можна би найти способу на цю страшну спокусу на привабливій французькій Рівієрі.

— **Жертва чорної танечниці.** У Відні, після вистави чорношкірої танечниці Джозефіни Бейкер, підійшов до неї якийсь молодий мущина у мент, коли вона виходила із „Павільону Кабаре". Він уклонився їй, підніс уверх одну руку в напрямку свого серця і... стрілив. Заки його довезли до шпиталя, він умер. Був це славянський співак Ґаборо, який божевільно закохався в танечниці, а не добившись взаємности рішив померти. Віденська міська рада може тепер пожалує, що після довгих вагань таки дозволила на виступи Бейкер. Може й львівська рада подумає завчасу над цією проблемою, яка як кажуть, прийде на чергу в осени. Самовбивства маємо у Львові досить наслідком почування і до білих жінок. А ще коли правдою є, що найдешевша ціна на виставу Бейкер буде кілька долярів то таки її виступи за дорогі на наше серце та кишеню.

— **Найкращий спосіб самовбивства.** У льондонській пресі находимо таку новинку: Нині найшли в Темзі тіло комівояжера, що кілька днів тому втопився. Слідство ствердило, що в гостинниці, куди приїхав самовбивець він годину суперечався з другим комівояжером, який найкращий спосіб самовбивства. Вони находили ріжні аргументи за вистрілом із револьвера і проти нього, за смертю під поїздом і проти неї. Врешті перший із них заявив, що таки найкраще кинутись у воду. Так він і зробив.

— **Прозрівші сліпі.** Відомий франц. окуліст із Бордо, Боннефон, зробив операцію сліпому інвалідові Огюстові Корбіє і вернув йому зір. Тепер Корбіє може читати, хоча дотепер був зовсім сліпим і як повний каліка діставав найвищу пенсію. За 5 літ праці Боннефона є це 44 випадок операції, яка вертає зір сліпим.

— **Передача фільми на віддаль.** 5-го п. м. передали вперше з Шікаго в Ню Йорк 3-х метрову фільму. Прирпоровили телефотографічний апарат. Передавали фільму окремими вирізками з 24 картинами на кожному. Зняли артистку Вільму Банкі. Передача тривала годину. Вечером фільму показуватимуть у Ню Йорку.

— **На літаку через Сагару.** Двох французьких летунів, лейтнант Кіріон і капітан Жірардо відлетіли із Парижа пiвми днями над Сагарою і переїхали, не зупиняючись 4000 км. Зупинились аж у Тімбукту. Є це перший полет через Сагару без зупинки. Шлях, який переїзжає каравана верблюдів 4 місяці, літак перелетів за 30 годин!

— **Півтора року в тундрі.** Дослідник підбігунових земель Макарев, член наукової експедиції висланої з Ленінграду на північ, вернувся після двох літ. Він провів 18 міс. у гідагчій тундрі на півн. ледовім морі, біля ріки Об. Ця простоpiнь уповні невідома. Макарев відкрив, що ріжні ріки та озера зазначені на географічних картах не істнують, а інші зовсім невідомі істнують. Він ствердив, що в них сходиних є сила звірят, з яких можна робити кожухи. Населення цієї тундри — самоєди, яких можна назвати заможніми, завдяки торгівлі ренами.

— **Рекорди.** Один американець, що виграв на франц. Рівієрі багато гроша, вернувшись до готелю, напився з радощів і почав викидати через вікно гроші прохожим. Він викинув 15.000 фр. і прохожі бились на вулиці більш завзято як при грі копаного мячa. — Канадійські фармери винайшли зовсім новий спосіб до боротьби з вовками. Останньої зими вовки зїли там 666 баранів. Один фармер узяв раз до ліса із собою фонограф, що наслідував виття вовків і ствердив, що вовки привабленi голосом апарату ходили близько, а тоді легкі могли легко їх стріляти. — У Берліні 13-літня учениця вродила дитину.

— **Право до дівочого прізвища.** Пруський сойм прийняв закон, який дозволяє замужній жінці додавати до прізвища мужа своє дівоче прізвище. Замужна жінка може користати з цього права зараз після шлюбу або пізніше. Одначе вона не може зробити цього проти волі мужа. Зате муж мусить перед судом подати поважні мотиви, які кажуть йому виступити проти цього права. Пруський сойм робить буцімто крок уперед у законодавстві, тоді, коли провідниці жіночого руху давно вже домагаються чогось більше: права на дівоче прізвище без додатку прізвища мужа. Сучасна жінка, що нерідко сама заробляє на прожиток і самостійно виступає в суспільнім житті відчуває як безглузду формальність, що мусить виступати під нерідним прізвищем і що законодавство відбирає їй право на збереження власної індивідуальности в очах суспільности. Це домагання стає головно природним у тих випадках коли жінка здобула собі імя ще перед подружам і загал знає її з дівочого прізвища як письменницю, артистку, діячку. Пруський сойм признавши право, яке в нас і на чужині стало давно правом свобідного вибору, навіть звичаєвим, не торкнув ні словом справи, чи діти жінки (або бодай її доньки) мають теж право на подвійне прізвище. Відомо, що домагання фемініcток щодо дівочого прізвища в подружжі розбиваються головно об труднощі чисто-формальні: щоби подвійними прізвищами подружої пари не збільшити хаосу правної „реєстрації". Зрештою мущини нерадо годяться на те, щоби жінка своїм дівочим прізвищем нагадувала їм — свекруху.

— **Світова всячина.** У трибуналі в Гаазі рішили спір між Спол. Держ. і Голяндією щодо острову Пальмас у користь Голяндії. — З жовтня мин. року зачинили в Англії 365 копалень, де працювало 40.000 робітників. — Америк. торговельна група позичила данському урядові 55 мil. дол. — В америк. сенаті поставили урядовий внесок зменшити цьогорічні податки на 201 міл. дол. — За тиждень зменшилось в Англії безробіття на 32.000 осіб. — Комісар військ. справ СРСР заявляє, що радянська армія не буде збільшена на протязі 5 літ. — Берл. преса каже, що Штреземан рискує своєю кандидатурою у Баварії, де його партія при минулих виборах мала лише 28.000 голосів, а для вибору кандидата треба 60.000 гол. — Італія заявляє претенсії до давньої австрійської „Землі Франца Йосифа" під північним бігуном, тому, що її відкрила австр. фльота, а її заступає тепер., італійська. — Папа приготовляє енцикліку проти франц. роялістів. — В автобусі між Мальбором і Данцігом заарештували Мозеса Шульфріда з Варшави, який у шитті до одежі віз контрабандою 80 брилянтів вартости 300.000 гульденів.

З Центрального Комітету У.Н.Д.О.

КОМУНІКАТИ

I. В справі громадського самоврядування

Вибори до громадських рад у Східній Галичині переведено ще літом 1927 р. Не зважаючи на те, що по нинішній день не всюди уконституувалися новобрані громадські ради чи то наслідком внесених протестів, чи з інших причин. Для вжитку на парляментарній арені конечним є зібрання матеріялів про стан громадського самоврядування під теперішню хвилю, а зокрема точна статистика тих всіх громад, де ще урядують назначені комісарі враз із поданням причин такого стану. Всі повітові Народні Комітети, сенатори і посли, а також усі, яким лежить на серці справа громадського самоврядування, зволять присилати потрібні матеріяли на адресу: Володимир Целевич, Народня Канцелярія, Львів, вул. Костюшка ч. 1 а.

Головний Секретаріят Українського Національно - Демократичного Обєднання.

II. В справі зловживань у часі виборів.

Щоби призбирати й упорядкувати матеріяли про виборчі зловживання, що потрібні для використання їх на соймовій арені і перед належитими комісіями, посол. проханою всіх сенаторів, послів, посередньо і взагалі членів звтових організаторів чи партії присилати негайно потрібні матеріяли на адресу: Володимир Целевич, Народня Канцелярія, Львів, вул. Ко-

А. ПЯСЕЦКІ С. А. ФАБРИКА ЧОКОЛЯДИ **КРАКІВ**
ВЛАСНІ СКЛЕПИ: Краків, Головний Ринок, Лінія А—Б і Ц—Д. Варшава, Краківське передмістя ч. 7.
поручає безконкуренційно, у великім виборі роди чоколяди сметанкової, молочної, десерової і до варення як також чоколядки, кармельки і цукри. — Не шумною реклямою, але якостево знаменитими виробами, зробленими з гаранційно чистих сирівців, хочемо здобувати признання найширших кругів, одночасно числячи найприступніші ціни.
1581 **Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.** 14—50

гюшка ч. 1 а. Всі подавані факти мусять бути точно провірені і доказані свідками. Зокрема слід подати факти сторонничого поступовання і зловживань виборчих комісій та інших чинників (як адміністративних), факти арештів і надуживання допомогової акції для цілей виборчої агітації як також факти пошкулювань за голосування. Зокрема ж пімневи є факти зловживань, що вплинули рішаючо на вислід виборів. Мало маємо призбираних матеріялів з північно-західних українських земель і тому просимо в загально-національному інтересі негайно їх присилати.

Головний Секретаріят Українського Національно - Демократичного Обєднання

Театри.

„Кооператива Український Театр" під дир. II. Стадника (вул. Шашкевича): Перерва.

Міський великий театр:
10-го г. 3 попол. „Паганіні".
10-го г. 7·30 веч. „Цілунок попелюшки".
11-го г. 7·30 веч. „Льогенгрін".
12-го 7·30 веч. „Гамлет".
13-го г. 7·30 веч. „Статисти життя", комедія Бірабо (премієра).

Міський „Театр Новин":
10-го г. 8. веч. „Леді Шік".
11-го г. 8 веч. „Леді Шік".
12-го г. 8 веч. „Леді Шік".
13-го г. 8. веч. „Леді Шік"

КІНА.
„Апольо": „Скандал у Петербурзі".
„Лев": „Князь Селіман" Декобри.
„Палас": „Герої вогня".
„Фатаморгана": „Паризькі нетлі".

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Ярослав Алерганд, студ. III. року фарм., син бл. п. Володимира і Наталії, по довгій і важкій недузі помер дня 1. ц. м. в унів. клініці у Вильні в 26. році життя. Похорони при співучасти приятелів, товаришів і знайомих Покійного відбулися 4-го ц. м. з клінічної каплички на військовий цвинтар. — По розвалі Австрії, як 16-літний хлопець вступив Ярослав Алерганд у ряди У. Г. А., де боровся за кращу долю свого народу. Повернувши з В. України, старався серед досить тяжких обставин, щоб якнайскорше укінчити студії та добитися свого куска хліба. Одначе на передодні осягнення його ціли, в чужій стороні, далеко від його рідних, смерть перервала нитку його життя-терпінь. Нехайже земля, тут у далекій, чужій стороні буде Йому пером! — **Товариші.**

ОПОВІСТКИ.

Товариський зїзд абітурієнтів з 1908 року української гімназії у Коломиї буде в червні. Для означення дня просимо Товаришів подати нам адреси свої, як також догідний день під адресою: Василь Весоловський, Львів, Ринок 36 „Народна Торговля". — За виконуючий комітет: Василь Весоловський, Д-р Микола Николайчук, Д-р Евген Олексів, Зенон Пеленський. 1906 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

КРИНИЦЯ — Вілля „Якубівка" біля нових Лазничок. Комнати з повним удержанням по приступних цінах. Управа в українських руках. Початок сезону 1-го травня. Зголошення до 1-го травня приймає п. Єлена Савицька вдова по гр.-кат. пароху Чаниж п. Топорів. 1856 3-3

В КОЖДІЙ більшій місцевости Східної Галичини пошукує інтелігентної особи знане найбільше Агенційне Товариство. Оферти під „Заграниця" до Адміністрації „Діла". 1900 2-3

СЛУЖБА БОЖА А. Ярославенка на мішаний хор: партитура з голосами 10 зол.; на мужеський хор: партитура 5— зол. Висилає „ТОРБАН" Львів, вул. Оссолінських 6. 1814 4-10

НОВІ ноти. В. Безкоровайний: Українські Думки VI, на скрипку, Сонати I, II, III. на фортепян. 1795 5—5

РУТИНОВАНА учителька з браку посади пошукує приватної лекції до народних шкіл з порукою або виробового занятте. Зголошення під „Порука". 1874 3-5

4 ЗОЛ. коштує ложка, ніж, вилки з хінського срібла у Манддя, Коперника 14, проти кіна Коперник. 1812 5-15

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, пл. Марійська 5. — З провінції просимо реперації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б 75-?

ПОШУКУЮ чесної, працьовитої і лагідної вдачі жінки до ведення домового господарства і опіки над хлопчиком. Зголошення до Адміністрації під М. К. 1905 1—6

ПОШУКУЄТЬСЯ від зараз конціпієнта. Услівя дуже добрі. Д-р Мартинець, Богородчани. 1839 1—3

АДВОКАТ в Надвірній прийме рутинованого конціпієнта. Зголошення з услівями на адресу д-р Николайчук Надвірна. 1908 1—2

ЛОВЕЦЬКЕ Товариство „Ватра" в Станиславові винайшить ловецькі терени положені недалеко залізничого шляху в напрямі Станиславова. Товариство може приняти ще кількох членів. Зголошення на адресу: „Універсум" Станиславів вул. Ґолуховського ч. 2 для т-ва „Ватра". 1902 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
1058 **Пересвітлення Рентгеном.** 4—20

зол. 6·60 | ГОДИННИКИ | зол. 6·60
анкер швайцарські з гарантією тільки у
Б. Ґринберґа Сикстуська 4

Жіноча конфекція
ЦЕЦИЛІЇ ГАН **ЛЬВІВ,** площа Смольки ч. 1 а.
поручає найновіші весняні моделі в плащах, суконях і трикотажах по поміркованих цінах. — Полекші в сплатах. — Замовлення полагоджується **у власній робітні на протязі 3 днів.**
1853 6-10

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кружка „Рідної Школи" УПТ. в Коломиї відбудуться дня 22. квітня 1928 в год. 2-ій пополудні в салі „Народнього Дому" в Коломиї, а якщо на означений час не зібралось би вимагане статутом число членів то в год. 3. пополудні, з таким дневним порядком: 1) Отворення Зборів, 2) Вибір голови евельтуально цілої Старшини, 3) Справа будови власного дому, 4) Внески і запити. — За Старшину Кружка „Р. Ш." УПТ. в Коломиї: Богдан Левицький містоголова, Д-р Август Задурович секретар. 1904 1—1

Загальні Збори

Членів Т-ва „Міщанське Братство" у Львові відбудуться в неділю дня 29-го квітня 1928 в год. 10. передп. в власнім льокали при вул. Руській ч. 3 з слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів, 2) Відчитання протоколу з останнього Загального Збору, 3) Звіт з діяльности виділу за останній рік, 4) Касовий звіт 5) Звіт Контрольної комісії з внеском на уділення абсолюторії уступаючому виділови, 6) Вибір голови Т-ва та виділу на слідуючий рік, 7) Внески і запити членів. Якщо в годині 10. не явилосяб вимагане статутом число членів, то Загальні Збори відбудуться в год. 11. того самого дня і з тим самим порядком нарад з важністю рішень при якій-небудь скількости присутніх членів. — Львів, дня 7. квітня 1928. — За Виділ „Міщанського Братства": Теодор Преторіюс голова, Семен Щитинський секретар. 1903 1—1

Новий рід мила — усуває радикально бруд, щаджучи білля.

НА щастя, давна хибна метода прання заступлена удосконаленою — відколи істнує RINSO. До недавна пралося білля через мозільне тертя і миления цілими днями, бо тільки в цей спосіб уступав з неї бруд.

Нова система.

RINSO впровадило бажаний переворот. Його розчин дає обильну і чисту піну, яка радикально усуває всілякого рода бруд з білля, без утяжливого тертя і милення, нб. дуже ушкоджуючи білля.
Легке перетирання цілковито вистарчає.

Ніяких порошків не додавати, бо RINSO сильно діляє під час цілого процесу.

Спосіб ужиття Rinso.

Розпустити пачку RINSO кипятком і додати студеної води, щоби розчин був літний, в якім треба намочити білля (найліпше на ніч). Розуміється, що барвного білля не треба мочити довше як пів години. На другий день рано старанно виполокати білля і розвісити. Білля буде гарно випране без найменшого труду і клопоту.

При ужиттю RINSO, не конче білля варити.

КУПОН
До фірми „Sunlajt" Акц. Спілки, почтова скринка 479. Головна Почта Варшава. — Прошу о безплатне пересилання мені прібної пачки Rinso, яке вистарчає на пробне прання.
Імя і назвиско . . . .
Адреса . . . .
. . . .
(Проситься виразно писати)
Д. 13.

Lever Brothers Limited, Англія

КИЛИМИ на СВЯТА капи, портієри, фартухи до народніх, лугових і сокільських строїв, полотна всякого рода, вишивки, гуцульські, артистичні вироби на святочні дарунки,
замовляйте в одинокій Кооперативній робітні **„СОЮЗ Промисловців Гуцульщини"**
1836 Коопер. з обм. порукою **в Косові б. Коломиї.** 3—3
З замовленнями не отягайтесь. — Підпирайте рідний, український промисл!

ФОРТЕПЯНИ, цяніна, фісгармонія першорядних фабрик, закордонні, на ріжні ціни купує, міняє, продає: ГАНАК, Пілсудського 21. I. пов. 4-10

Вже надійшли на весняний і літний сезон **КАПЕЛЮХИ** мужеські, найновіщих фасонів і барв славної марки „Pic Habig" Borsalino" Пільгра і краєві в великім виборі **капелюхи і діточі шапочки** стало на складі
1843 **АНТІН КАФКА, Львів, Галицька 4.** 3—3

Ширіть наш часопис!

„ФОСФОР"
ФАБРИКА ШТУЧНИХ НАВОЗІВ
ЛЬВІВ
Баторія 32/D Телефон 50-69

СУПЕРФОСФАТИ: кістяні і фосфорово-азотові, МІНЕРАЛЬНІ і амонякові.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістяні і мінеральні від 18 до 26 % P_2O_5!!!
ТОМАСИНИ: „Columeta", — „Зоря" і інші як краєві так і закордонні.
СОЛИ потасові і КАІНІТ, АЗОТНЯК, САЛІТРА (Хоржовська) амонова
САЛІТРА чілійська — СІРЧАН амоновий
Вапно навозове палене і мелене (97%, CaO) — будівельне вапно.
ФОСФОРИТИ палені і мелені (CaO) з розп. P_2O_5.
Достава вагонова і детайл. по фабр. цінах і найдог. услівях кредит.
5—10

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10